

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КРАЄЗНАВЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ: ТАВРІЯ. ХЕРСОНЩИНА. КАХОВКА

14-15 вересня 2018 р.

Виконавчий комітет
Каховської
міської ради

Відкритий міжнародний
університет розвитку
людини «Україна»
Новокаховський
гуманітарний інститут

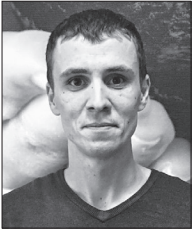
Національна спілка
краєзнавців України
Херсонська
обласна організація

Херсонський обласний
краєзнавчий музей
Каховський історичний музей

<p style="text-align: center;">Селецький А. А.</p> <p style="text-align: center;">Перспектива краєзнавчих досліджень затоплених та напівзатоплених населених пунктів водами Каховського водосховища на прикладі смт. Нововоронцовка Херсонської області</p> <p>Йдеться про перебіг краєзнавчих досліджень затоплених вулиць смт. Нововоронцовка Херсонської області водами Каховського водосховища. Автор намагається розкрити перспективу таких досліджень на затоплених населених пунктах басейну Каховського водосховища.</p> <p><i>Ключові слова:</i> Нововоронцовка, Каховське водосховище, затоплені вулиці, знахідки, музей.</p>	51	<p>Seletskyi Andriy</p> <p>The prospect of regional studies of flooded and semi-flooded settlements by the waters of the Kakhovka reservoir on the example of the Novovorontsovka of Kherson region</p> <p>This article is about the course of regional studies of flooded streets of Novovorontsovka of Kherson region by the waters of Kakhovka reservoir. The author of the article tries to reveal the prospect of such research in the flooded settlements of the Kakhovka reservoir basin.</p> <p><i>Keywords:</i> Novovorontsovka, Kakhovka reservoir, flooded streets, finding, museum.</p>
<p style="text-align: center;">Ташкевич Л. Л.</p> <p style="text-align: center;">Дисертація Артура Дрюкке – невичерпне джерело інформації з історії Таврії</p> <p>Стаття присвячена унікальному краєзнавчому джерелу, що зберігається у фондах Державного архіву Херсонської області – дисертаційному рукопису Артура Дрюкке, що дає більш краще уявлення про соціально-економічне становище німецької колонії «Асканія-Нова» на початку ХХ століття.</p> <p><i>Ключові слова:</i> Артур Дрюкке, дисертація, Асканія-Нова.</p>	53	<p>Tashkevych Liudmyla</p> <p>Dissertation of Arthur Drucke is an inexhaustible source of information on the history of Tavria</p> <p>The unique resource stored in the funds of the State Archives of Kherson region – the dissertational manuscript of Arthur Drucke, which gives a better idea of the socio-economic situation of the German colony Askania-Nova in the early twentieth century is considered.</p> <p><i>Keywords:</i> Arthur Drucke, dissertation, Askania-Nova.</p>
<p style="text-align: center;">Ташкінова О. М.</p> <p style="text-align: center;">До історії гончарства Горностаївського району</p> <p>На базі спогадів мешканців Горностаївського району розкриваються деякі аспекти організації гончарного виробництва; визначено основні осередки гончарства, охарактеризовано виробничий цикл.</p> <p><i>Ключові слова:</i> гончарство, Горностаївський район, усна історія.</p>	56	<p>Tashkinova Olena</p> <p>To the history of pottery of Hornostaevka district</p> <p>On the basis of memories of residents of Hornostaevka district some aspects of organization of pottery production are revealed; the main centers of pottery are defined, the production cycle is characterized.</p> <p><i>Keywords:</i> pottery, Hornostaevka district, oral history.</p>
<p style="text-align: center;">Терновий І. Ф.</p> <p style="text-align: center;">Заповідник Асканія-Нова в українських періодичних виданнях 40-х років ХХ століття</p> <p>Зроблено огляд українських періодичних видань, в яких міститься інформація про заповідник «Асканія-Нова» у період гітлерівської окупації 1941-1943 рр. Визначено характер ставлення окупаційної влади та української преси до заповідника, підкреслено значимість «Асканії-Нова» у формуванні наукового потенціалу Південної України.</p> <p><i>Ключові слова:</i> Асканія-Нова, Фрідріх Фальц-Фейн, барани-мериноси, заповідник, степ, Альфред Розенберг, окупація, тоталітарні режими, українська преса.</p>	58	<p>Ternovyy Illya</p> <p>Reserve Askania-Nova in the Ukrainian periodicals of the 40's of the XX century</p> <p>The article gives an overview of the Ukrainian periodicals, which contain information about the Askania-Nova reserve during the Nazi occupation of 1941-1943. The character of the attitude of the occupation authorities and the Ukrainian press to the reserve is also determined, the importance of Askania-Nova in shaping the scientific potential of Southern Ukraine is emphasized.</p> <p><i>Keywords:</i> Askania-Nova, Friedrich Falz-Fein, sheep, reserve, steppe, Alfred Rosenberg, occupation, totalitarian regimes, Ukrainian press.</p>
<hr/> <p>СЕКЦІЯ II 61 SECTION II</p> <p>Краєзнавство і туризм, природно-географічні, екологічні та соціально-економічні особливості краю.</p> <p>Regional Studies And Tourism, Natural, Geographic, Ecological And Socio-Economic Features Of The Region.</p> <hr/>		
<p style="text-align: center;">Бучко Ю. В.</p> <p style="text-align: center;">Розвиток туристично-рекреаційної сфери на Херсонщині</p> <p>Розглядаються перспективи розвитку туристичної індустрії на Херсонщині, дослідження сучасних тенденцій розвитку туристичної галузі та заходи реклами в сфері курортів і туризму області.</p> <p><i>Ключові слова:</i> туризм, заповідники, екологічні проблеми.</p>	62	<p>Buchko Julia</p> <p>Development of tourist-recreational sector on Kherson region</p> <p>The article examines the prospects for the development of tourism industry in the Kherson region, researches of modern tendencies in the development of the tourist industry and measures of advertising in the sphere of resorts and tourism of the region.</p> <p><i>Keywords:</i> tourism, nature reserves, ecological problems.</p>
<p style="text-align: center;">Сидорович Є. С.</p> <p style="text-align: center;">Аеробні навантаження та активні види туризму</p> <p>Розглянуто вплив аеробних навантажень на здоров'я туриста. Виділені основні активні види туризму, які розвиваються в Херсонській області. Окремо виділені основні напрями реалізації соціального проекту «Мандруймо Херсонщиною».</p> <p><i>Ключові слова:</i> аеробні навантаження, турист, Херсонська область, соціальний проект.</p>	66	<p>Sydorovych Yegor</p> <p>Aerobic loading and active tourism</p> <p>The article deals with the effect of aerobic loading on the health of the tourist. The main active types of tourism that are developing in the Kherson region are highlighted. Separately, the main directions of realization of the social project «Travel to Kherson region» are singled out.</p> <p><i>Keywords:</i> aerobic load, tourist, Kherson region, social project.</p>

<p>Сидорович Є. С., Фоменко Г. В.</p> <p>Стан розвитку велосипедних маршрутів на Херсонщині</p> <p>Розглянуто визначення велосипедного туризму, його роль в розвитку регіонального туризму. Окремо виділено декілька велосипедних маршрутів на території Херсонської області.</p> <p><i>Ключові слова: велосипедний туризм, велосипедні маршрути, Херсонщина.</i></p>	68	<p>Sydorovych Yegor, Fomenko Hanna</p> <p>The state of bicycle routes development of Kherson region</p> <p>The article considers the definition of cycling tourism, its role in the development of regional tourism. The condition of development of bicycle routes on the territory of Kherson region is separately analyzed.</p> <p><i>Keywords: cycling tourism, bicycle routes, Kherson region.</i></p>
<p>Солодовник А. Д.</p> <p>Сільський зелений туризм у селі Каїри: мрія чи дійсність?</p> <p>Розглядаються перспективи та шляхи розвитку сільського зеленого туризму в селі Каїри Любимівської об'єднаної громади.</p> <p><i>Ключові слова: сільський зелений туризм, агротуризм, агросадиба.</i></p>	71	<p>Solodovnik Alla</p> <p>The rural green tourism in Kairy: dream or reality?</p> <p>The article deals with the perspectives and ways of development of rural green tourism in Kairy of the Liubymivka united community.</p> <p><i>Keywords: rural green tourism, agrotourism, agrohomedstead.</i></p>
<p>Хавер Н. П.</p> <p>Потенціал краєзнавства у формуванні юних громадян України</p> <p>Розглянуто практичний досвід організації краєзнавчої роботи серед учнівської молоді на базі Новомиколаївського історико-краєзнавчого музею. Розкрито систему пошукової діяльності учнів та їх досягнення.</p> <p><i>Ключові слова: краєзнавство, історико-краєзнавчий музей, краєзнавчий гурток, форми краєзнавчої роботи, громадянин.</i></p>	74	<p>Haver Nadia</p> <p>The potential of local history in the formation of young Ukrainian citizens</p> <p>The practical experience of organizing local lore work among them is considered students on the basis of Novomykolaiv local history museum. The system of search activity of pupils and their achievements is revealed.</p> <p><i>Keywords: local history, a local history museum, a local history club, the forms of the local history work, a citizen.</i></p>
<p>Яровий В. Ф.</p> <p>Основні напрями розвитку інноваційної діяльності в туризмі</p> <p>Характеризуються аспекти інноваційної діяльності в туристичній сфері за трьома основними напрямками: впровадження нововведень, маркетингові інновації, періодичні нововведення. Автором розкривається зміст цих напрямків.</p> <p><i>Ключові слова: туризм, інноваційна діяльність у туризмі, логістика туризму, туристична діяльність, туристичне підприємство.</i></p>	77	<p>Yarovi Volodymyr</p> <p>Main directions of development of innovative activity in tourism</p> <p>The article describes the aspects of innovative activity in the tourism sector in three main directions: introduction of innovations, marketing innovations, periodic innovations. The author reveals the content of these directions.</p> <p><i>Keywords: tourism, innovative activity in tourism, tourism logistics, tourist activity, tourist enterprise.</i></p>
<hr/> <p>СЕКЦІЯ III 81 SECTION III</p> <p>Каховка, Херсонщина, Таврія, Південь України в контексті вітчизняної історії.</p> <p>Kakhovka, Kherson Region, Tavria, South Ukraine In The Context National History.</p> <hr/>		
<p>Біліченко Л. С.</p> <p>Діяльність місцевої поліції на Півдні України у період німецько-румунської окупації 1941-1944 рр.</p> <p>У дослідженні висвітлюється діяльність місцевої поліції на Півдні України під час німецько-румунської окупації регіону в 1941-1944 рр. Встановлено, що основними напрямками роботи поліції були: охорона громадського правопорядку, розслідування кримінальних злочинів, затримання політично неблагонадійних осіб, участь у каральних операціях тощо.</p> <p><i>Ключові слова: поліція, Південь України, колабораціонізм, Друга світова війна, «Трансністрія», Рейхскомісаріат «Україна».</i></p>	82	<p>Bilichenko Lidiia</p> <p>Activity of police Bodies for Southern Ukraine in the period of German-Romanian buildings 1941-1944</p> <p>The article examines the activities of the police in the South of Ukraine during the German-Romanian occupation in 1941-1944. It was established that the main areas of police work were: public order protection, investigation of criminal offenses, detention of politically unreliable persons, participation in punitive operations etc.</p> <p><i>Keywords: police, South of Ukraine, collaborationism, World War II, «Transnistria», Reichskommissariat «Ukraine».</i></p>
<p>Дорошенко О. М.</p> <p>Петлюрівська контрреволюційна повстанська організація у Первомайському повіті: історія борні (1920–1921 рр.)</p> <p>Стаття присвячена визвольній боротьбі Петлюрівської контрреволюційної повстанської організації у Первомайському повіті, учасники якої проводили організаційну, пропагандистську та антибільшовицьку діяльність і готувалися до збройного повстання.</p> <p><i>Ключові слова: повстанський рух, петлюрівська організація, Кирило Бондарчук (Отаман Лихо), репресії, реабілітація.</i></p>	85	<p>Doroshenko Oksana</p> <p>Petliura counterrevolutionary rebel organization in Pervomaysk district: the history of the struggle (1920-1921)</p> <p>The article highlights the antibolshevik activity Petliura counterrevolutionary rebel organization in Pervomaysk district, whose members spent organizing, advocacy and terrorist activities, preparing for armed revolt.</p> <p><i>Key words: insurgency, Petliura counterrevolutionary rebel organization, Kyrilo Bondaruk (Otaman Lyho), repression, rehabilitation.</i></p>

Сидорович Єгор Сергійович

кандидат історичних наук, старший викладач кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного університету, член Національної спілки краєзнавців України (м. Херсон)

✉ egsydor@gmail.com

Аеробні навантаження та активні види туризму

Розглянуто вплив аеробних навантажень на здоров'я туриста. Виділені основні активні види туризму, які розвиваються в Херсонській області. Окремо виділені основні напрями реалізації соціального проекту «Мандруймо Херсонщиною».

Вплив фізичних вправ на організм людини виражається в загально біологічних ефектах, які безпосередньо пов'язані з його енергетичними витратами. Залежно від них фізичні навантаження поділяють на аеробні, анаеробні і змішані. Аеробні навантаження найбільш корисні для здоров'я. При них в організмі діє аеробний, або кисневий, механізм енергозабезпечення. У цьому випадку енергія утворюється з поживних речовин (вуглеводів і жирів). Вони зміцнюють серцево-судинну, дихальну та інші системи організму [2], уповільнюють старіння, підвищують здатність організму мобілізувати жири, знижують масу тіла, мають антисклеротичний ефект [5], збільшують стійкість тканин до гіпоксії (нестачі кисню), потужність ферментативних систем організму, а також підвищує запас енергетичних речовин [7].

Аеробні навантаження – це фізичні вправи невеликої або середньої ступенів інтенсивності, що виконуються протягом досить тривалого тимчасового відрізка часу на свіжому повітрі. Регулярні аеробні навантаження ведуть до того, що організм більш економічно витрачає енергетичні ресурси, крім того, період розпаду білка помітно знижується – метаболізм зміщується в бік анаболізму [2-3; 4].

Цей вид навантажень може забезпечити організму людини певний комплекс занять фізичної культури. Теренкур або оздоровча ходьба – одна з провідних складових такого комплексу. Вона представляє собою найпростіший спосіб підвищення витривалості у людей з низькими функціональними можливостями. Надалі, у міру зростання тренуваності, заняття оздоровчою ходьбою можуть стати основою для прогулянок бігом [10]. Крім того, тривале перебування на свіжому повітрі, особливо в походах на ночівлю під відкритим небом і в наметах, сприяє загартовуванню організму [8].

Ще однією високоефективною аеробного навантаженням є поїздки на велосипеді. Цей різновид аеробного навантаження сприяє зміцненню м'язів ніг, позбавляє від зайвого жиру на стегнах, покращує роботу серцево-судинної та дихальної систем, підвищує витривалість і покращує координацію [3]. Неоціненно вплив велосипедних прогулянок на загальний емоційний стан людини. Велосипед сприяє зміцненню нервової системи, так як людина відволікається від повсякденних турбот, поліпшується його настрій і загальне самопочуття [9]. Греблю на байдарках також можна

Ключові слова:

аеробні навантаження, турист, Херсонська область, соціальний проект.

віднести до фізичних вправ, які забезпечують аеробні навантаження нетренованої людини [11].

Туризм – один з популярних видів активного відпочинку, здатний не тільки підвищити загальноосвітній і культурний рівні людини [6], а й забезпечити повноцінні аеробні навантаження, які необхідні для здоров'я [1]. Інтенсивність фізичної роботи при туристичних подорожах в залежності від виду фізичного навантаження надзвичайно сильно варіює. Так, при пересуваннях на велосипеді або байдарці, а також при тривалих пішохідних маршрутах фізичне навантаження може досягати значної величини. Разом з тим, невеликі піші прогулянки і пасивне пересування на річкових плавзасобах не вимагають значних фізичних зусиль людини і під силу кожному.

Перераховані переваги аеробних навантажень підштовхнуло кафедру туризму та Національну спілку краєзнавців України до створення соціального проекту розвитку активних видів туризму «Мандруймо Херсонщиною». Цілями цього проекту є:

- популяризація активних видів туризму серед мешканців та гостей Херсонщини;
- пропаганда в середовищі молоді активних способів відпочинку;
- оцінка потенційних туристичних об'єктів, розробка та систематизація туристично-екскурсійних маршрутів з активними видами пересування – пішохідним, велосипедним, водним із застосуванням малих плавзасобів;
- активізація зусиль громади щодо охорони довілля, збереження культурної та природної спадщини Херсонщини.

В період реалізації проекту було організовано та проведено низку екскурсійних заходів для студентів та викладачів Херсонського державного університету. Саме в цих заходах і було застосовано аеробні навантаження за допомогою використання туристичних байдарок та велосипедів (водні подорожі до Олешківської Січі, водний квест «Шляхами бродників», водний

тур «У пошуках літописного Олешся», вело прогулянки до сіл Станіслав та Тягінки). Також були організовані теренкури до Олешок, Голої Пристані, Дніпровського, Козацького, Ольгівки тощо.

В результаті, була залучена молодь до активних форм проведення дозвілля та стало можливим розширити мережу туристично-екскурсійних маршрутів в Херсонській області.

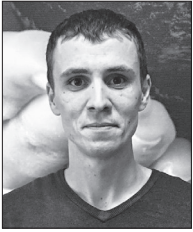
Отже, аеробні навантаження займають важливе місце в розвитку активних видів туризму. Використання таких навантажень дають можливість покращити фізичні властивості туриста під час відпочинку, що і було перевірено на практиці.

© Сидорович Є. С., 2018

Список джерел та літератури:

1. Влияние аэробных нагрузок на организм человека. URL: <http://www.magma-team.ru/kursovye-i-diplomnye-raboty-po-fizicheskoj-kulture/vliyaniye-aerobnyh-nagruzok-na-organizm-cheloveka>
2. Бернштейн Н. Очерки по физиологии движений и физиологии активности. М.: Медицина, 2004. 349 с.
3. Бернштейн Н. Физиология движений и активность. М.: Наука, 2003. 155 с.
4. Биохимия. Учебник для институтов физической культуры / под ред. В. Меньшикова, Н. Волкова. М.: Физкультура и спорт, 2006. 384 с.
5. Купер К. Аэробика для хорошего самочувствия. М., 2004. 119 с.
6. Макаревич Э. Туристские походы выходного дня: учеб. пособие. Минск: Польша, 2005. 86 с.
7. Мильнер Е. Азбука оздоровительного бега. М.: Фис, 2004. 223 с.
8. Мукоянов П. Зимние спортивные походы. М.: Физическая культура и спорт, 2006. 155 с.
9. Основы теории и методики физической культуры: учебник для техникумов физ. культуры / под ред. А. Гужаловского. М.: Физкультура и спорт, 2006. 352 с.
10. Теория и методика физического воспитания: учеб. пособие для студентов факультетов физ. воспитания пед. ин-тов / Под. ред. Б. Ашмарина. М.: Физкультура и спорт, 2002. 360 с.
11. Чертов Н. Эффективность развития аэробных механизмов энергообеспечения спортсменов как основа спортивной тренировки в гребле на байдарках и каноэ. Известия Тульского государственного университета. *Физическая культура. Спорт*. 2013. Вып. 1. С. 282-287.

Сидорович Егор Сергійович

кандидат історичних наук, старший викладач кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного університету, член Національної спілки краєзнавців України (м. Херсон)

✉ egsydor@gmail.com

Фоменко Ганна Віталіївна

студентка II курсу факультету економіки і менеджменту (спеціальність «Туризм») Херсонського державного університету (м. Херсон)

✉ livethinkfeellove@gmail.com

Стан розвитку велосипедних маршрутів на Херсонщині

Розглянуто визначення велосипедного туризму, його роль в розвитку регіонального туризму. Окремо виділено декілька велосипедних маршрутів на території Херсонської області.

Велосипедний туризм – один із видів туризму, в якому велосипед є головним або єдиним засобом пересування.

Велосипедний туризм – популярний вид активного відпочинку, що має безліч різновидів: від невеликих прогулянок і екскурсій до складних велосипедних подорожей. Його можна розглядати і як один із видів спортивного туризму – масового і популярного спорту. На сьогодні велосипед відіграє ще одну важливу роль – він став складовою громадського транспорту (рис.1).

Велосипедний туризм має свої особливості в порівнянні з іншими видами туризму. Велотурист для подорожі використовує більш складну техніку – велосипед, а велосипедна група і кожен її член окремо, є учасником дорожнього руху, і зобов'язаний підкорятися Правилам Дорожнього Руху. Велосипедний туризм полягає у проходженні велосипедних маршрутів, які містять загально туристичні та специфічні для велотуризму об'єкти екскурсійного характеру. Складність таких походів може коливатися від простої до вкрай складної, маршрути прокладаються з урахуванням усіх можливостей, які дає велосипед для швидкого пересування. На відміну від спортивного велотуризму, маршрути не ускладнюються навмисно та немає ділення походів на категорії [2, с. 75].

Велосипедному туризму характерні швидкі динамічні походи з різноманітними перешкодами, часта зміна вражень, додання значних відстаней. Велосипедні походи можуть проходити практично в будь-якому районі і в будь-який час року. Цей вид туризму доступний дітям, молоді, людям похилого віку – що робить його масовим. А оскільки велоспорт є одним з найбільш екологічних і корисних для здоров'я видів туризму, то в останні роки велосипедний туризм стає все більш популярним видом відпочинку [3, с. 29].

Ключові слова:
велосипедний туризм,
велосипедні маршрути,
Херсонщина.

Велосипед – це не тільки доступний засіб пересування, що дозволяє швидко дістатися з пункту А в пункт Б, а й прекрасна можливість поліпшити своє здоров'я. Перш за все, катання навіть не в спішному темпі зміцнює серцево-судинну систему. Прогулянки на велосипеді тренують серцевий м'яз, роблять її більш витривалою, зміцнюють судини, в результаті чого зменшується ризик ішемічної хвороби ризик серцевих захворювань.

Тривала поїздка на свіжому повітрі посилює аерацію дихальної системи. Легкі починають працювати з більшою потужністю, збагачуючи кров киснем і насичують життєво важливі органи. В результаті, в тілі проходить активний обмін, і мозок отримує більшу кількість поживних речовин. Також прогулянка на велосипеді служить прекрасною профілактикою проблем зорової системи.

Велоподорож дозволяє нашим думкам перемикуватися з буденності на дорогу. Постійно змінюється навколишня, що допомагає заспокоїти нервову систему, отримати заряд бадьорості та поліпшити загальний емоційний стан.

В той же час інтенсивна їзда дає змогу спалювати значну кількість калорій. Катання залучає м'язи ніг, що сприяє профілактиці варикозних захворювань, зміцнює рухову систему людини, тренує вестибулярний апарат і підвищує координацію.

Також велосипедні прогулянки дають можливість

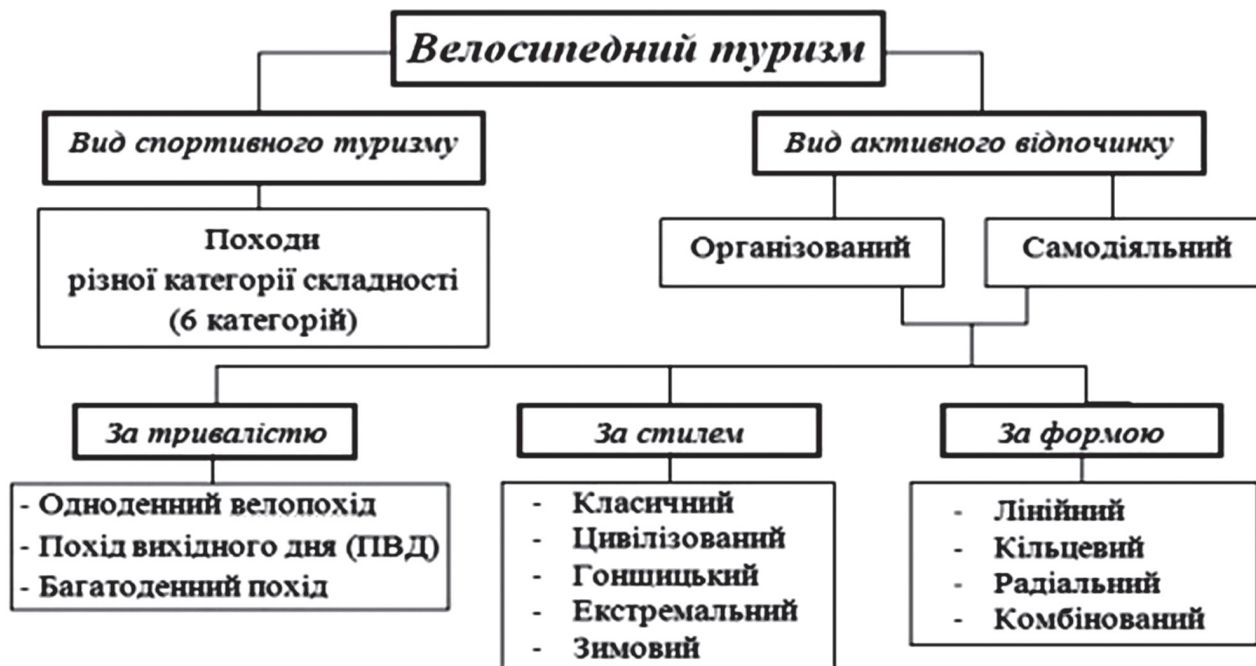

Рис. 1. Класифікація велосипедного туризму за розробкою І. В. Заседка [1]

познайомитись з новими людьми, завести нових друзів, знайомих, розширити свій кругозір.

На Херсонщині з кожним роком дедалі більше пропонують туристичні веломаршрути з пізнанням свого рідного краю, велосипедні прогулянки та велозмагання.

Так, наприклад, 29 вересня 2013 року велосипедний маршрут Херсон-Білозерка був здійснений по програмі «Чистий источник» ініційованим Херсонським велофорумом, Білозерським районним музеєм та Херсонським обласним відділенням Соціологічної асоціації України. Люди, які брали участь у цьому вело маршруті, мали змогу ознайомитись з історією Білозерки, побачити Білозерські джерела – пам'ятник природи який відомий своїми теплими та цілющими водами.

13 березня 2016 року був здійснений веломаршрут «13 Березня» до дня визволення Херсона. Тематичний веломаршрут на 74 км складався з декількох етапів:

1. Площа 13 Березня - Парк Слави 2,5 км.
2. Парк Слави – Антонівка – 12,5 км
3. Антонівка – Музиківка 27 км
4. Музиківка – Білозерка 22 км
5. Білозерка – Херсон 10 км.

Організація «ВелоХерсон» яка існує з 2003 року та в своєму складі має 2 тисячі учасників докладає зусиль для розвитку велосипедних маршрутів на Херсонщині створюючи все нові маршрути, щорічно проводячи «Велодень». Кожен бажаючий може брати участь у поїздці по головній історичній вулиці Ушакова м. Херсона. Також спілка організує велозмагання та цікаві квести.

У 2017 році 7 травня на честь відкриття Міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017» був проведений велоралі «Херсон – Євробачення». Така акція проходила за ініціативи громадських організацій «ВелоХерсон» і «Спорт для всіх» під патронатом голови обласної державної адміністрації Андрія Гордєєва. Велоралі дистанцією 43 кілометри стартувало у місті Гола Пристань. Велосипедисти проїхались за таким маршрутом: Гола Пристань – Кохани – Підлісне

– Олешки – Херсон (площа перед ККЗ «Ювілейний»).

Крім цього, для тих, хто хотів ближче познайомитись з Херсонщиною, громадська організація «ВелоХерсон» запропонувала провести чотири активних велосипедних дні:

6 травня – велоекскурсія старим містом, знайомство з Херсоном;

7 травня – велоралі «Херсон – Євробачення» та фан-зона на півфіналу «Євробачення-2017»;

8 травня – велоекскурсія околицями міста й до ландшафтного парку «Кудикині гори» (біля с. Степанівка);

9 травня – традиційний велопробіг Білозерським районом, «Херсонські гори», на яких квітнуть півники (ірис).

28 липня 2018 року пройшов велопробіг під назвою «#TourDeFort». Учасникам пропонувалося всього два варіанти маршрутів. Короткий – тур L (для широкого кола учасників) та довгий – тур XXL (для досвідчених та підготовлених).

Тур L – близько 40 км, радіальний, старт та фініш у місті Первомайський. Ідеальний для всієї сім'ї. Олексіївська фортеця, село Олексіївка, Берецьке водосховище, село Сиваш – маєток поміщиків Лихачових, автентична будівля парового млина.

Тур XXL – найцікавіший маршрут для підготовлених байкерів – понад 80 км, передбачає огляд Олексіївської, Михайлівської та Слобожанської фортець, рух берегами двох водосховищ Берецького та Краснопавлівського, села-привиди, мальовничі краєвиди Слобожанщини, які є частиною Муравського шляху та гарантоване гудіння в кінцівках на фініші. Кінцева зупинка – залізнична станція Біляївка або Краснопавлівка, в залежності від погоди та стану ґрунтів.

Цей велопробіг був здійснений Херсонською організацією «Extreme Biking Association» метою яких є сприяння розвитку видів екстремального велоспорту, підвищенню ролі фізичної культури та спорту у всебічному і гармонійному розвитку особистості, зміцненню здоров'я громадян, формуванню здорового способу

життя та захист спільних законних інтересів своїх членів.

Також організовує такі веломандрівки соціальний проект «Мандруймо Херсонщиною», що був заснований в 2017 року до 100-річчя Херсонського державного університету. Це пішохідні, велосипедні, автобусні подорожі та прогулянки на байдарках. Були організовані викладачами та студентами ХДУ цікаві вело мандрівки до Станіславу («Херсонські гори»), Тягинки, Дніпровського та Садово.

Головними чинниками розвитку велотуризму в Херсоні є:

- привабливість природних та історико-культурних рекреаційних ресурсів,

- різноманітний рельєф території Херсонщини.

Сьогодні на території Херсонщини нестача промаркованих та організованих маршрутів, не достатньо велодоріжок, велостоянок у громадських місцях, що відповідають стандартам.

Отже, велотуризм спрямований на людей будь-якого віку, які бажають мандрувати та активно проводити вільний час, піклуються про своє здоров'я та прагнуть до нових вражень. Велосипед використовується для подорожей вихідного дня, походів різної тривалості та складності.

© Сидорович Є. С., Фоменко Г. В., 2018

Список джерел та літератури:

1. Засідка І. Розвиток велосипедного туризму в Україні як спеціалізованого виду туризму. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/gt_2013_25_18.pdf
2. Лебедев В. Экстремальная психология. М.: Наука, 2008. 432 с.
3. Гуревич И., Вишневецкий А., Рассукованый А. Велосипед и путешествия. СПб.: Компьютербург, 2004. 262 с.